ŽAHAN 10/2009 str. 2

Informace z radnice

Nižší místo v žebříčku kriminality

V uplynulých dvou letech se město Příbram umístilo v nelichotivém žebříčku kriminality měst České republiky na „medailových" pozicích. V roce 2006 byla Příbram statisticky třetí v ČR v počtu kriminálních činů v poměru k počtu obyvatel. V roce 2007 se Příbram umístila dokonce na prvním místě. Změny v práci Městské policie Příbram, úzká spolupráce s Policií ČR a aktivní zapojení se do programu Prevence kriminality Ministerstva vnitra ČR přináší Příbrami konečně zlepšení bezpečnostní situace. Příbram už není nejnebezpečnějším městem v ČR. Nejnovější zveřejněné statistiky kriminality řadí město Příbram z pohledu nebezpečnosti v ČR až na desáté místo. Před Příbramí jsou vedle Prahy, Ostravy, Brna či Plzně také Chomutov, Most a další města. Statistické údaje o kriminalitě v ČR přinesl server tn.cz.

„Samozřejmě není žádný velký důvod k jásotu, ale v naší situaci považuji nové statistické údaje o kriminalitě v Příbrami za skvělý výsledek. Myslím si, že začínáme nyní pomalými krůčky sklízet úspěchy za aktivity v oblasti prevence kriminality. Za poslední dva roky jsme ve městě realizovali více než 15 preventivních projektů. Ale především došlo ke snížení kriminality v našem městě zásluhou velmi dobré spolupráce mezi Městskou policií Příbram a Policií ČR. Zavedli jsme např. společné hlídky, vzájemně koordinujeme práci při pochůzkové činnosti, při bezpečnostních akcích a podobně. V boji s kriminalitou budeme i nadále pokračovat a jsem přesvědčen, že v dalších letech dosáhneme ještě lepších výsledků," komentoval současný stav kriminality v Příbrami starosta MVDr. Josef Řihák.

Žádost o dotaci na skládku Květná

Rada města Příbrami schválila předložení žádosti o dotaci na projekt „Rekultivace skládky Květná" do Operačního programu Životní prostředí. Výzva k předkládání žádostí do Operačního programu Životní prostředí na projekty v prioritní osc č. 4: Zkvalitnění nakládání s odpady a odstraňování starých ekologických zátěží, oblast podpory: 4.1 Rekultivace starých skládek a odstranění nepovolených skládek je otevřena od 3. 8. 2009 do 30. 9. 2009. Do této výzvy se město Příbram hlásí se žádostí na projekt "Rekultivace skládky Květná".

„Skládka Květná je jedním ze starých restů města Příbrami. Velmi nás tato stará ekologická zátěž trápí a chceme ji řešit tak, aby nemohlo dojít k poškození životního prostředí. Sami ovšem na nákladnou rekultivaci nemáme peníze, a tak žádáme o pomoc z prostředků od Evropské unie," vysvětlil Josef Řihák.

Na skládce Květná ukládala odpady v 90. letech minulého století firma IDOS. Poté, co zde přestala zmíněná firma hospodařit, došlo k částečné rekultivaci stavby. Předmětem projektu, který koresponduje se závěry a doporučeními zpracované analýzy rizika, je dotvarování skládkového tělesa, vytvoření nepropustného pláště na ploše skládky, vytvoření vegetačního krytu, provedení záchytných odvodňovacích příkopů pro odvod srážkové vody mimo těleso skládky, revize zatrubnění potoka pod tělesem skládky, revize a čištění jímky výluhových skládkových vod. *„Celkový rozpočet projektu je asi 55,6 milionu korun. Výše dotace v případě přiznání podpory činí 90 procent způsobilých výdajů,"* doplnil informace o podávaném projektu starosta J. Řihák.

Navýšení rozpočtu některým organizacím

Rada města Příbrami se zabývala navýšením provozního příspěvku městským organizacím: Divadlu A. Dvořáka Příbram, Sportovním zařízením města Příbram a Knihovně Jana Drdy Příbram.

V prvním pololetí roku 2009 od 1. 4. a od 1. 6. došlo na základě Nařízení vlády k navýšení tarifních platů zaměstnanců rozpočtových a příspěvkových organizací. Některé z příspěvkových organizací zřízených městem Příbram nemohou tyto zvýšené mzdové náklady pokrýt ze svého stávajícího rozpočtu a žádají o navýšení provozního příspěvku.

Městské jesle a rehabilitační stacionář, Pečovatelská služba města Příbram a Galerie Františka Drtikola pokryjí zvýšené mzdové náklady ze svého stávajícího rozpočtu.

„Rada města Příbrami schválila navýšení příspěvku pro Divadlo A. Dvořáka Příbram o 1 039 050,- Kč, pro Sportovní zařízení města Příbram o 600 000,- Kč a pro Knihovnu Jana Drdy o 200 000,- Kč. Rezervy na pokrytí tohoto navýšení příspěvků budeme hledat v rozpočtu města v kapitolách jednotlivých odborů," informoval starosta Josef Řihák. Radní se též zabývali dopady výše zmíněného nařízení vlády na hospodaření další příspěvkové organizace města – Technických služeb Příbram. Rozpočet této organizaci nakonec radní nenavýšili. *„Ředitel Technických služeb Příbram Ing. Michvocík velmi správně hledal a našel rezervy ve vlastní firmě. Současná krize začíná tvrdě dopadat i na naše město, a tak jsem rád, že nemusíme dávat další peníze Technickým službám,"* řekl starosta Příbrami MVDr. Josef Řihák.

Ratingové ohodnocení: Aa1.cz

Město Příbram i letos obhájilo vynikající ratingové ohodnocení Aa1.cz udělené společností Moody's Central Europe. Diplom starostovi města MVDr. Josefu Řihákovi na slavnostním shromáždění v Galerii Františka Drtikola předal Ing. Petr Vinš, PhD., generální ředitel agentury Moody's pro oblast střední Evropy.

„Jsem rád, že naše město obhájilo kvalitní ratingové ohodnocení. Zároveň jsem si vědom, že nás nyní nečekají lehké časy. Ekonomická krize teprve nyní naplno dopadne na města a budeme muset ještě více šetřit, ještě lépe hospodařit. I proto jsem rád, že ve vedení města nyní panuje dobrá atmosféra. V zastupitelstvu panuje shoda v důležitých otázkách rozvoje města. To je vidět na tom, že pro rozpočet hlasovala naprostá většina zastupitelů, a to napříč politickým spektrem," řekl starosta MVDr. Josef Řihák.

„Udržujeme si stále ocenění Aa1.cz s výhledem stabilním. Samozřejmě, že jsem ratingovou zprávu s firmou, která zprávu prováděla, velice podrobně probíral. Projednávali jsme i rizika, která nás v budoucnu čekají především v důsledku hospodářské krize. Byli jsme zároveň upozorněni na některé jevy, které by se v našem městě mohly vyskytnout. Dobře jsme byli hodnoceni i proto, že máme nízké zadlužení, čili se nesnažíme situaci řešit dalšími a dalšími úvěry. Lehce zvednutý prst je u daňových příjmů a investiční činnosti, která byla poměrně obsáhlá. Již před závěry této zprávy jsme provedli opatření týkající se omezení investiční výstavby ve městě," uvedl Ivan Šedivý, který má rozpočtovou problematiku města na starosti. Zástupce firmy Moody's a autor zprávy Miroslav Kňažko udělený rating zdůvodnil těmito slovy: *„Národní rating na úrovni Aa1.cz udělený městu Příbram zohledňuje řadu faktorů, jako například relativně nízký dluh (v porovnání s průměrem českých měst) a mírně pozitivní výsledky provozního hospodaření. Rovněž bere do úvahy relativně nízké finanční rezervy a možné zhoršení provozního hospodaření v důsledku zhoršujícího se hospodářského prostředí. Navíc, systém financování, dle kterého mají města a obce v České republice velmi omezenou flexibilitu a možnost ovlivňovat své provozní příjmy a výdaje, je rovněž důležitým omezujícím faktorem ratingu. Dalším významným omezujícím faktorem ratingu je vysoká volatilita provozních výsledků hospodaření a zadlužení."*

Rating Aa1.cz udělený městu Příbram znamená velmi dobré hodnocení, které dokazuje, že město dokáže velmi dobře hospodařit se svými prostředky a dostát také svým závazkům.

Rozbory hospodaření za první pololetí

V uplynulých dnech probíhala rozborová jednání, na kterých byly kontrolovány jednotlivé městské organizace – školy a příspěvkové organizace zřizované městem. *„Z těchto rozborových jednání vyplynulo několik malých úkonů, ale v zásadě nebyly nalezeny žádné podněty, které by signalizovaly špatné hospodaření těchto subjektů.*

Po rozborových jednáních byl připraven materiál, který schválila rada města a následně byl předložen zastupitelům. Bylo konstatováno, že v současné době, i přes problémy finanční krize, město k 30. červnu zatím hospodaří dobře a to se právě týká i příspěvkových organizací. Pozitivní hospodářský výsledek k tomuto datu byl zhruba cca 24 milionů korun. O tom, že finanční krize začíná dopadat i na nás, svědčí fakt, že ke konci srpna byl přebytek ve výši 7,5 milionu korun. I proto jsme se rozhodli, že budeme muset provést restriktivní opatření týkající se investičních akcí. Takže některé akce vůbec nebudeme zahajovat. Které, to je materiál pro jednání v radě města. Zprávu o hospodaření zastupitelé schválili všemi hlasy a to pokládám za velice dobrý signál nejen pro veřejnost, ale i pro ratingové firmy," informoval 1. místostarosta MUDr. Ivan Šedivý.

Další žádosti o dotace z ROP

Projekty na rekonstrukci náměstí TGM a rekonstrukci Březnické ulice byly v těchto dnech odevzdány na ROP. *„Čas, který nám byl vymezen k předložení žádostí o dotace, byl velmi krátký, ale podařilo se oba projekty dovést ke zdárnému konci",* informoval Ivan Šedivý, a pokračoval: *„Sice mají někteří Příbramáci rozdílné návrhy na dispoziční řešení náměstí T. G. Masaryka, ale to považuji za naprosto samozřejmé. Nemůžeme mít všichni stejný pohled. S těmito podněty pracujeme a všem, kteří se k projektu vyjádřili, skutečně děkujeme. Celkové jsme podávali žádosti zhruba ve výši kolem třiceti milionů korun. V případě náměstí T. G. Masaryka jde o 1. stavební etapu."*

Lyžařský svah před zahájením sezóny

Ing. Kovalčík, zástupce firmy Novadus, která je provozovatelem lyžařského svahu, informoval na schůzce s místostarostou Ivanem Šedivým o provozu svahu za poslední dva roky. Nejen nepříznivé klimatické podmínky jsou důvodem ztrátovosti provozu lyžařského svahu.

„Společně jsme hledali možnosti řešení a na některých návrzích jsme se shodli. Za důležité považuji, že bude vytvořena společná komise, která navrhne opatření ke zefektivnění provozu a navrhne, jak může město v této situaci pomoci," uvedl Ivan Šedivý.

Každoroční udělování Krasohledu

I když bylo v září v Příbrami kulturních i sportovních akcí skutečně hodně, patřilo Krasohledění k těm hodně zajímavým. Jde o akci, která by měla v našem městě každoročně zahajovat kulturní sezónu. Organizátory projektu byly příspěvkové organizace města Příbram: Galerie Františka Drtikola, Divadlo A. Dvořáka, Knihovna Jana Drdy a ZUŠ Příbram. Město tento projekt financovalo a zároveň bylo i hlavním garantem. *„Všichni organizátoři se projektu velice dobře zhostili a všech, kteří se na něm podíleli, si velice cením. Jsem přesvědčen, že jde o dobrou akci, která bude pokračovat i v příštích letech. Jde o něco úplně nového a letošní ročník nastartoval velice pěknou tradici spojenou s každoročním udělováním tzv. Krasohledu. Ten získá zajímavá kulturní osobnost regionu. O jejím přidělení rozhoduje komise, která v letošním prvním ročníku Krasohled udělila významnému grafikovi, ilustrátorovi, spisovateli a historikovi v jedné osobě – Janu Čákovi,"* přiblížil nový kulturní projekt místostarosta Václav Černý a dodal, že už nyní je zvědavý, kdo získá Krasohled příští rok.

Výstavy v Galerii Františka Drtikola

V Galerii Františka Drtikola se v těchto dnech koná mimořádně zajímavá výstava Evropský plakát. *„Na výstavě tohoto druhu jsem byl poprvé. Vždycky jsem si myslel, že plakát je něco úplně obyčejného, kde se dozvíme o konání nějaké akce – kde, kdy a co. Prosté informační materiál. Na této výstavě jsem uviděl nádherná umělecká díla. Moc se mi to líbilo. Velice rád konstatuji, že všechny výstavy pořádané naší Galerií, ale i Divadlem a Knihovnou mají vysokou úroveň a jsou mimořádně kvalitní. Setkávám se s názory, že v Příbrami je málo kultury, ale právě tyto organizace jsou tvůrci spousty krásných kulturních projektů, na kterých se podílejí skuteční profesionálové. Stačí se o to jen zajímat,"* zakončil Václav Černý.

Evropský den bez aut v Příbrami

O pořádání Evropského dne bez aut rozhodla rada města již na jaře tohoto roku. Zároveň odsouhlasila, že hlavním organizátorem akce bude v letošním roce Ekocentrum Zelená pumpa společně s odborem kultury, sportu a informačním služeb. *„Den bez aut se pořádá po celé České republice a já bych tento název spíše doplnil na Den bez aut, která nevyhovují ekologickým normám. V současné době se asi bez aut žít nedá a zelenou by měla mít vozidla s ekologickými pohony. Místa, kde je potřeba opravit chodník či vozovku, máme poměrně dobře zmapovaná, ale vše je samozřejmě o finančních prostředcích. Máme připravenou celou řadu projektů – příkladem může být Zelená páteř města, jejíž součástí je třeba i právě dokončená klidová zóna Hořejší Obora. V příštím roce se v rozpočtu chceme zaměřit právě na chodníky, případně i budování cyklotras. K realizaci musíme ještě vykoupit celou řadu pozemků. Pořádání Evropského dne bez aut by podle mého názoru mělo být záležitostí neziskových organizací samozřejmě ve spolupráci s městem. My jsme v letošním roce tuto cestu nastoupili, ale hlavním spolupořadatelem by měl být odbor životního prostředí a odbor školství,"* informoval místostarosta Václav Černý, který Evropský den bez aut v Příbrami slavnostně zahájil.

jk, as

Příbramská jména

Burian z Gutštejna

ZÁSTAVNÍ PÁN PŘÍBRAMĚ

?? - 1462

V minulém díle jsme se seznámili s Matějem Smolařem, po jehož popravě jej v držbě našeho města vystřídal Hanuš z Kolovrat. Tohoto zástavního pána jsme si však představili již dříve, a tak postoupíme k dalšímu v pořadí. Byl jím Burian (I.) z Gutštejna a také on patřil mezi revoluční zbohatlíky. Příslušel k nezámožnému západočeskému rodu, který měl společné předky s blahoslaveným rytířem Hroznatou. Po něm se celému rozrodu, který měl ve znaku troje paroží, říká hroznatovci.

Až do počátku husitských válek se jednalo o rod, který ani nepatřil do panského stavu, ostatně v roce 1417 zdědili bratři Burian a Jan po svém otci jako jediní představitelé rodu pouhé tři vesnice a hrad Gutštejn. Až teprve oni dva započali impozantní rozvoj rodu, který vytrval po zbytek 15. století, koncem kterého patřil jeho potomkům jeden z nejrozsáhlejších pozemkových majetků v zemi. Tuto expanzi pomohl nastartovat zábor některých západočeských klášterů a také setrvání na katolické straně. Burian v přízni císaře Zikmunda postupně bohatl a získával vliv na dění ve severních a západních Čechách, postupně vystupoval jako hejtman plzeňského, rakovnického i žateckého kraje. Neštítil se ale ani obyčejné loupeže, je zaznamenán v roce 1434 jako zloděj dobytka berounských měšťanů.

Po bitvě u Lipan v roce 1434 se na domácí scéně vytvářely různé vzájemně znesvářené skupiny české aristokracie. Okolnosti Buriana přivedly ke sblížení s Poděbradskou stranou, která se definitivně a nadlouho ujala moci v Čechách dobytím Prahy 3. 9. 1448 Jiřím z Poděbrad. Zřejmě krátce po tomto datu přišel Hanuš z Kolovrat o Příbram a čerstvý pán Čech ji pravděpodobně udělil svému politickému souputníkovi za účinnou pomoc, kterou mu Burian v tomto kritickém roce poskytl. Je zde ovšem ještě možnost, že Příbram získal Burian na základě nějakých nám dnes neznámých transakcí, protože v pozdějších letech vystupuje jako poručník nezletilých dětí Hanuše z Kolovrat.

Pozice Buriana z Gutštejna byla v 50. letech 15. století impozantní, patřila mu panství Nečtiny, Žebřík, Příbram, Buben, Tachov a Stříbro, k tomu roztroušené části bývalých klášterních dominií Plasy, Chotěšov a Pivoň. Ve srovnání s oněmi třemi vesnicemi jistě úctyhodný rozvoj. Anarchie 50. let přinášela velké možnosti na rozmnožení majetku, ale postupně se chýlilo ke změně poměrů. Jiří z Poděbrad se v té době snažil obnovit hospodářství rozvrácené země a zájmy velkých pozemkových pánů mu v tom překážely. Trhliny tak dostalo i dosavadní pevné spojenectví Gutštejnů s Poděbrady. Přesto ještě při volbě panovníka v roce 1461 dal Burian hlas Jiřímu z Poděbrad, který tak mohl usednout na český trůn. V té době patřil rod Gutštejnů již mezi pány. O rok později Burian zemřel a rozsáhlého majetku se ujal jeho syn Burian II. Vládu Buriana v našem městě lze ohraničit roky 1448/50-1454. V roce 1454 ho postoupil svému strýci Janu Štěpánovi z Vrtby, ale později se Gutštejnové do Příbrami jako majitelé opět vrátili. Burianova doba nezanechala v Příbrami žádné dnes patrné stopy. Můžeme se jen domnívat, že již tehdy docházelo k postupnému zacelení škod, které napáchaly husitské války, a pomalu se začala rozvíjet různá řemesla, zejména textilní, která pak pomohla našemu městu nastartovat další rozvoj.

Daniel Doležal

Říjnové kalendárium

1. 10. 1919
byla v Příbrami otevřena filiálka obchodního družstva ODE Plzeň, dnes Obchodní dům Dvořáček.

6. 10. 1849
byly u Příbrami pořádány manévry ozbrojeného hornictva, na Nové Hospodě pak byl zřízen tábor, v němž se (jak praví kronika) "vařilo, jedlo, pilo a veselilo", přičemž na každého hornika bylo počítáno s librou (0,56 kg) masa a třemi mázy (1 máz = 1,41 litru, tedy celkem téměř 4,5 l) piva.

7. 10. 1999
byl oznámen vznik Nadačního fondu Svatohorské schody, který úspěšně funguje dodnes.

10. 10. 1994
byl Ing. Jaromír Volný uveden oficiálně do funkce přednosty Okresního úřadu v Příbrami.

11. 10. 1779
byla z podnětu hormistra J. A. Alise zaražena Vojtěšská šachta.

12. 10. 1889
se usnesením zastupitelstva stal starosta Karel Hail čestným občanem města Příbramě.

20. 10. 1959
se konala výroční schůze závodního výboru KSČ na Dole Anna, kde v diskuzi padl návrh zřídit na Svaté Hoře park kultury a oddechu.

24. 10. 1799
císař František II. obnovil Příbrami privilegia.

25. 10. 1909
se konaly (až do 30. 10.) v Příbrami komunální volby, ze kterých vzešel vítězně jako starosta Max rytíř Alemannů.

29. 10. 1879
byl slavnostně vysvěcen nový kostel sv. Prokopa a okolní hřbitov na Březových Horách.

Daniel Doležal